

**REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2021/1681****z dnia 29 kwietnia 2021 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL za rok budżetowy 2019**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL za rok budżetowy 2019,
  - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0108/2021),
- A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” (zwane dalej „Wspólnym Przedsięwzięciem”) ustanowiono w rozumieniu art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w dniu 6 maja 2014 r. na potrzeby realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” (ECSEL) przez okres do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- B. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie zostało ustanowione na mocy rozporządzenia (UE) nr 561/2014 <sup>(1)</sup> w maju 2014 r. (rozporządzenie to weszło w życie z dniem 27 czerwca 2014 r.), aby zastąpiło Wspólne Przedsiębiorstwa ARTEMIS i ENIAC oraz stanowiło ich kontynuację;
- C. mając na uwadze, że członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia, państwa członkowskie oraz, na zasadzie dobrowolności, państwa stowarzyszone („państwa uczestniczące”), a także stowarzyszenia zrzeszające podmioty prywatne („członkowie prywatni”) reprezentujące należące do nich przedsiębiorstwa oraz inne organizacje prowadzące aktywną działalność w dziedzinie podzespołów i układów elektronicznych w Unii;
- D. mając na uwadze, że wkłady finansowe na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia przewidziane na cały okres realizacji programu „Horyzont 2020” wynoszą maksymalnie 1 184 874 000 EUR ze środków Unii (łącznie ze środkami EFTA) na pokrycie kosztów administracyjnych i operacyjnych, 1 170 000 000 EUR ze strony państw uczestniczących na pokrycie kosztów operacyjnych, która to kwota jest współmierna z wkładem Unii, oraz 1 657 500 000 EUR ze strony członków prywatnych;

**Zarządzanie budżetem i finansami**

1. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w swoim sprawozdaniu w sprawie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy 2019 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż w sprawozdaniu tym Wspólne Przedsięwzięcie przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach swoją sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany aktywów netto za kończący się tego dnia rok, zgodnie ze swoimi przepisami finansowymi oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji; zauważa, że transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
2. odnotowuje, że całkowity dostępny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia na rok budżetowy 2019 (obejmujący ponownie ujęte w budżecie niewykorzystane środki z poprzednich lat, dochody przeznaczone na określony cel i realokacje na następny rok) obejmował środki na zobowiązania w wysokości 203 966 000 EUR oraz środki na płatności w wysokości 232 545 000 EUR; odnotowuje, że wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 100 % i 80 %;
3. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że na koniec 2019 r. Unia przeznaczyła 637 600 000 EUR z funduszu siódmego programu ramowego na współfinansowanie działań objętych siódmym programem ramowym, a kolejne 17 931 000 EUR na współfinansowanie powiązanych kosztów administracyjnych, oraz że skumulowane zobowiązanie na te działania przejęte przez Wspólne Przedsięwzięcie w czerwcu 2014 r. wynosiło 447 342 072 EUR (101 425 148 EUR od ARTEMIS i 345 916 924 EUR od ENIAC); na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że na koniec 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie anulowało około 21 800 000 EUR (około 10 700 000 EUR od ARTEMIS i 11 100 000 EUR od ENIAC) i wypłaciło 372 480 443 EUR (78 362 170 EUR od ARTEMIS i 294 118 273 EUR od ENIAC);
4. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że wskaźnik wykonania dostępnych na 2019 r. środków na płatności Wspólnego Przedsięwzięcia w kwocie 44 805 000 EUR przeznaczonych na współfinansowanie projektów objętych siódmym programem ramowym wyniósł 45,3 % oraz że tak niski wskaźnik był głównie spowodowany opóźnieniami w wydawaniu przez krajowe organy finansujące (zwane dalej „KOF”) świadectw zakończenia projektu w przypadku objętych siódmym programem ramowym działań będących w trakcie realizacji; zauważa ponadto, że

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 152.

ponieważ program został zamknięty z końcem 2017 r., opóźnienia te zwiększają ryzyko, że środki pochodzące z siódmego programu ramowego już przydzielone Wspólnemu Przedsięwzięciu nie zostaną w pełni wykorzystane; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do zdania organowi udzielającemu absolutorium sprawy z sytuacji;

5. zauważa, że od 30 państw uczestniczących wymaga się wniesienia w okresie przewidzianym w rozporządzeniu (UE) nr 561/2014 wkładów na działania operacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont 2020” w wysokości co najmniej 1 170 000 000 EUR oraz że na koniec 2019 r. państwa uczestniczące biorące udział w zaproszeniach do składania wniosków na lata 2014–2018 zaciągnęły zobowiązania na kwotę około 763 530 000 EUR i dokonały płatności w wysokości około 341 600 000 EUR (29,2 % łącznej kwoty wymaganych wkładów); na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że niski poziom wkładów wniesionych przez państwa uczestniczące wynika z faktu, że niektóre z nich uznają koszty i ujmują je w sprawozdaniach przekazywanych Wspólnemu Przedsięwzięciu dopiero po ukończeniu wspieranych przez siebie projektów objętych programem „Horyzont 2020”;
6. zauważa, że w odniesieniu do minimalnej kwoty 1 657 500 000 EUR wkładów, które mają zostać wniesione przez członków prywatnych (z branży) na rzecz działań Wspólnego Przedsięwzięcia w okresie przewidzianym dla programu w rozporządzeniu, na koniec 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie oszacowało (na podstawie wkładów zgłoszonych, lecz niezatwierdzonych), że członkowie wnieśli wkłady niepieniężne w wysokości 705 410 000 EUR, gdy tymczasem wkład pieniężny Unii na koniec 2019 r. wyniósł 681 483 000 EUR (zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 561/2014 jej maksymalny wkład wynosi 1 184 874 000 EUR), a zatwierdzony wkład niepieniężny przedsiębiorstw – 102 559 000 EUR; zauważa ponadto, że wkłady pieniężne członków z branży wyniosły 14 922 000 EUR; na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie może obliczyć faktyczną wartość wkładów niepieniężnych członków z branży dopiero po zatwierdzeniu wkładów państw uczestniczących na zakończenie programu, co wyjaśnia wysoką kwotę zgłoszonych, lecz jeszcze niezatwierdzonych wkładów niepieniężnych ze strony członków z branży; wzywa uczestniczące państwa do wywiązania się ze zobowiązań wynikających z art. 4 rozporządzenia (UE) nr 561/2014 w odniesieniu do ich wkładów i sprawozdawczości w tym zakresie;
7. zauważa, że wspólne przedsięwzięcia otrzymujące wkłady finansowe od prywatnych członków różnią się między sobą procedurami; wzywa do harmonizacji obliczania wkładów niepieniężnych we wszystkich wspólnych przedsięwzięciach; sugeruje, by wspólna procedura przewidywała przejrzyste i skuteczne metody oceny, których wynikiem będzie realna wartość wkładu; wzywa Trybunał do udostępniania kontroli audytów przeprowadzanych przez niezależnych audytorów zewnętrznych; apeluje również o odpowiednie ramy prawne gwarantujące, że kwota wymaganego wkładu finansowego zostanie osiągnięta przed końcem programu; zauważa, że ramy prawne mogłyby obejmować wymogi wnoszenia wkładu prywatnego uprzednio lub jednocześnie z odpowiadającym mu wkładem Unii;
8. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że wskaźniki wykonania środków dostępnych na 2019 r. przeznaczonych na projekty w ramach programu „Horyzont 2020” wyniosły 100 % w przypadku środków na zobowiązania i 89 % w przypadku środków na płatności oraz że płatności zaliczkowe na rzecz projektów w ramach programu „Horyzont 2020” wybranych w ramach zaproszeń do składania wniosków z lat 2018 i 2019 stanowiły 67 % wartości dokonanych w ciągu roku płatności z tytułu działalności operacyjnej; zauważa ponadto na podstawie sprawozdania Trybunału, że Wspólne Przedsięwzięcie przeniosło do budżetu operacyjnego na 2019 r. 19 000 000 EUR niewykorzystanych środków na płatności z lat poprzednich, co zwiększyło pierwotny budżet na płatności z tytułu umów o udzielenie dotacji w ramach programu „Horyzont 2020” ze 163 080 000 EUR do 182 147 000 EUR, a także że Wspólne Przedsięwzięcie uzasadniło przeniesienie środków oczekiwanym wzrostem liczby wniosków o pokrycie kosztów w 2019 r. w związku z zaproszeniami do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” z lat 2014 i 2015 oraz że na koniec 2019 r. wykorzystano 59 % przeniesionego budżetu;

### **Wyniki**

9. zauważa, że do pomiaru wyników operacyjnych i wyników programu Wspólne Przedsięwzięcie stosuje kluczowe wskaźniki skuteczności działania (KPI) oraz wspólne kluczowe wskaźniki efektywności programu „Horyzont 2020”, a jednocześnie monitoruje za pomocą wskaźników kwestie przekrojowe;
10. domaga się, by Wspólne Przedsięwzięcie dokonało przeglądu swojej strategii komunikacyjnej, by mieć pewność, że odpowiednie zainteresowane strony będą znały jego zadania, działania i wyniki;
11. wzywa Komisję i Trybunał do opracowania dogłębnej metody monitorowania wyników w celu oceny wartości dodanej Wspólnego Przedsięwzięcia, z uwzględnieniem skutków społecznych, wpływu na zatrudnienie oraz wpływu na rynek; uważa, że wyniki tej oceny powinny zostać wykorzystane z myślą o przyszłości lub w celu redystrybucji finansowania unijnego;
12. zauważa, że całkowity efekt mnożnikowy osiągnięty w 2019 r. w związku z programem Wspólnego Przedsięwzięcia (tj. koszt programu „Horyzont 2020” pomniejszony o finansowanie unijne i podzielony przez finansowanie unijne) wynosi 3; zauważa ponadto, że 1 EUR z finansowania w ramach programu „Horyzont 2020” lewaruje również 0,93 EUR z krajowych lub unijnych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

13. zauważa, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie ogłosiło trzy zaproszenia do składania wniosków (działania w zakresie badań naukowych i innowacji, działania w zakresie innowacji oraz działania koordynacyjne i wspierające), w których wyniku wybrano 15 z 40 projektów opartych na współpracy: osiem działań w zakresie badań naukowych i innowacji, sześć działań w zakresie innowacji oraz jedno działanie koordynacyjne i wspierające; zauważa ponadto, że podpisano umowy o udzielenie dotacji w odniesieniu do 13 wniosków wybranych w ramach zaproszeń z 2018 r. i że wszystkie te projekty zaczęto realizować w 2019 r.; zauważa ponadto trzy inicjatywy przewodnie – Mobilność.E, Industry4.E i Health.E, które umożliwiają Wspólnemu Przedsięwzięciu dalsze docieranie do innych odbiorców (np. poprzez pomoc w rozwoju wspólnej ze Wspólnym Przedsiębiorstwem IMI działalności w związku z projektem „Trials@Home”, w ramach którego w planie prac na 2020 r. zatwierdzono specjalne zaproszenie do składania wniosków); odnotowuje osiągnięcie przez Wspólne Przedsięwzięcie wszystkich celów operacyjnych na 2019 r.;
14. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków dotyczących działań powierzonych Wspólnemu Przedsięwzięciu na koniec 2019 r. wskaźnik realizacji programu „Horyzont 2020” wyniósł 71 %;
15. odnotowuje opublikowane w lipcu 2020 r. niezależne badanie skutków pt. „Badanie wpływu działań finansowanych przez ECSEL”, w którym stwierdzono, że Wspólne Przedsięwzięcie przyniosło już znaczące rezultaty, zarówno na poziomie gospodarczym, jak i społecznym, tworząc pozytywne ramy budowania zaufania i podejmowania ryzyka oraz wyraźnie przyczyniając się do stworzenia odpowiednich uwarunkowań lub otoczenia dla innowacji, zarówno na poziomie projektów, jak i programu; zauważa ponadto, że w badaniu stwierdzono, iż Wspólne Przedsięwzięcie jest w stanie wspierać badania naukowe i rozwój rozwiązań, z których bezpośrednio korzystają obywatele Unii i które są odpowiedzią na wyzwania społeczne;
16. zauważa, że we wszystkich umowach, które mogą przynieść zamierzony rezultat lub wynik działania, należy uwzględnić kwestię praw własności intelektualnej; przypomina, że prawa własności intelektualnej mają na celu ochronę praw indywidualnych twórców, a zarazem zapewniają szczegółowe informacje o tym, jak prawa te będą wykorzystywane w przyszłości; zauważa, że skoro działalność jest finansowana również ze środków publicznych, jej wyniki powinny być przejrzyste, ogólnie dostępne i w razie potrzeby podlegać specjalnym wymogom, takim jak interoperacyjność; apeluje do Komisji, by zaproponowała ramy prawne dotyczące praw własności intelektualnej i ich wdrażania na rynku, włącznie ze specjalnymi wymogami i podziałem zysków;
17. odnotowuje informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia za 2019 r. dotyczące równowagi płci w projektach dotyczących podzespołów i układów elektronicznych w służbie wiodącej pozycji Europy, wskazujące, że łączny odsetek kobiet zaangażowanych w takie projekty realizowane w 2019 r. i projekty zgłoszone w tymże roku (realizowane w latach 2014, 2015 i 2016, 2017 i 2018) wyniósł 20 %, z czego 13 % w związku z działalnością badawczą, a 7 % – z działalnością pozabadawczą;
18. wzywa Komisję do dopilnowania, by w przyszłości program działań Wspólnego Przedsięwzięcia był zgodny z wymogami i celami przewidzianymi w prawie UE w odniesieniu do cyfryzacji oraz ze strategiami w tej dziedzinie opracowanymi zarówno przez Komisję, jak i przez branżę;

### **Kontrole wewnętrzne**

19. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło wiarygodne procedury kontroli ex ante oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz że na koniec 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie nie rozpoczęło jeszcze procesu wdrażania nowych ram kontroli wewnętrznej Komisji (ICF), opartych na 17 zasadach kontroli wewnętrznej, które jest zobowiązane wdrożyć; na podstawie odpowiedzi Wspólnego Przedsięwzięcia zauważa, że w 2020 r. rozpoczęło ono zgodnie z planem działania przechodzenie na nowe ICF i że ustala ono kryteria monitorowania kontroli wewnętrznej przed zatwierdzeniem ich przez kierownictwo, a ponadto że do czasu zakończenia procesu przechodzenia na nowe ICF nadal stosuje i monitoruje swój kompleksowy zestaw istniejących standardów kontroli wewnętrznej; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do poinformowania organu udzielającego absolutorium o rozwoju sytuacji w tym względzie;
20. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Wspólne Przedsiębiorstwo podjęło działania w celu dokonania oceny wdrożenia kontroli ex post przez KOF i uzyskało od KOF pisemne oświadczenia, w których zadeklarowały one, iż stosowanie procedur krajowych daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji, lecz że znaczne zróżnicowanie metod i procedur stosowanych przez KOF nie pozwala Wspólnemu Przedsiębiorstwu na obliczenie jednego wiarygodnego ważonego poziomu błędu lub poziomu błędu rezydualnego w odniesieniu do płatności w ramach siódmego programu ramowego; zauważa ponadto na podstawie sprawozdania Trybunału, że w odniesieniu do projektów objętych siódmym programem ramowym płatności dokonane przez Wspólne Przedsięwzięcie w 2019 r. wyniosły 20 305 796 EUR (41 247 048 EUR w 2018 r.), co stanowi 11,2 % (22 % w 2018 r.) łącznych płatności z tytułu działalności operacyjnej dokonanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w 2019 r., oraz że w odniesieniu do tych płatności Trybunał zastosował poziom błędu rezydualnego ustalony przez Dyрекcję

Generalną Komisji ds. Badań Naukowych i Innowacji dla całego siódmego programu ramowego, który na koniec 2019 r. wynosił 3,52%;

21. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że w odniesieniu do płatności w ramach programu „Horyzont 2020” za kontrole ex post odpowiada Wspólna Służba Kontrolna Komisji oraz że na podstawie wyników kontroli ex post dostępnych na koniec 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie poinformowało w odniesieniu do projektów objętych programem „Horyzont 2020” (płatności końcowe i rozliczenie płatności) o reprezentatywnym poziomie błędów wynoszącym 3 % oraz o poziomie błędów rezydualnego wynoszącym 1,48%; ponadto na podstawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont 2020” zauważa, że realistycznym celem w przypadku wydatków na badania naukowe w ramach programu „Horyzont 2020” jest ryzyko błędu w przedziale 2–5 % (z uwzględnieniem kosztów kontroli, środków zaproponowanych w celu uproszczenia zasad oraz powiązanego nieodłącznego ryzyka związanego ze zwrotem kosztów projektu badawczego) oraz że ostatecznym celem przy zamykaniu programów (po uwzględnieniu wpływu finansowego wszystkich kontroli, korekt i środków odzyskanych) jest osiągnięcie poziomu błędów rezydualnego jak najbardziej zbliżonego do 2 %;
22. zauważa, że Trybunał zbadał również, w ramach kontroli działalności operacyjnej, losowo dobraną próbę płatności w ramach programu „Horyzont 2020” dokonanych w 2019 r. na poziomie beneficjentów końcowych, aby potwierdzić poziomy błędów stwierdzone w wyniku kontroli ex post; zauważa, że szczegółowe kontrole Trybunału wykazały błędy systemowe dotyczące deklarowanych kosztów personelu, przy czym głównymi źródłami błędów były błędne obliczenia stawek godzinowych w przypadku właściciela przedsiębiorstwa i zastosowanie rocznych stawek godzinowych, których podstawą nie był ostatni zamknięty rok budżetowy; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do udoskonalenia systemu deklarowania kosztów personelu oraz do poinformowania organu udzielającego absolutorium o postępach w tym względzie;
23. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie przyjęło w kwietniu 2018 r. plan działania i że niektóre działania zostały już zrealizowane, a większość działań miała zostać zrealizowana w 2019 r., natomiast niektóre z nich uznano za wykraczające poza zakres działalności Wspólnego Przedsięwzięcia;
24. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie uzgodniło harmonogram płatności w celu uregulowania sytuacji polegającej na tym, że członkowi z branży AENEAS nie zostały zafakturowane wkłady pieniężne na pokrycie kosztów administracyjnych w wysokości ponad 1 000 000 EUR, co zauważono w ramach kontroli Trybunału dotyczącej absolutorium za 2018 r., a także że Wspólne Przedsięwzięcie wystawiło już pod adresem AENEAS pierwszy nakaz odzyskania środków w wysokości 549 500 EUR oraz że zgodnie z harmonogramem płatności pozostała kwota w wysokości 550 023 EUR miała zostać pobrana w 2020 r.;

#### **Audyt wewnętrzny**

25. zauważa, że w ostatnim kwartale 2019 r. Służba Audytu Wewnętrznego (IAS) skontrolowała działania związane z zaleceniami pokontrolnymi, by ocenić postępy we wdrażaniu pozostałych do realizacji zaleceń wynikających z wcześniejszych audytów IAS, oraz że stwierdziła ona, iż wszystkie zalecenia sformułowane w ramach audytu dotyczącego obecnie wspólnego ośrodka wdrażania zostały skutecznie wdrożone; zauważa, iż w odniesieniu do kontroli zarządzania wynikami działań Wspólnego Przedsięwzięcia jedno zalecenie (dotyczące wskaźników wykonania i narzędzi monitorowania) zostało skutecznie wdrożone, a drugie (dotyczące ram wykonania zadań) pozostaje niezrealizowane, gdyż zostało wdrożone tylko częściowo; zauważa, że w lipcu 2019 r. IAS opublikowała strategiczny plan audytu wewnętrznego IAS na lata 2019–2021, który opiera się na wynikach dogłębnej oceny ryzyka przeprowadzonej przez IAS w listopadzie 2018 r.; zauważa ponadto, że zgodnie z tym planem audytu wewnętrznego w 2019 r. rozpoczęto trwający wciąż audyt realizacji i zamknięcia umowy o udzielenie Wspólnemu Przedsięwzięciu dotacji w ramach programu „Horyzont 2020” – w ramach tego audytu ocenie podlega adekwatność koncepcji oraz skuteczność i wydajność istniejących mechanizmów kontroli wewnętrznej;
26. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie musi usprawnić proces komunikacji wewnętrznej w celu identyfikowania beneficjentów zagrożonych upadłością oraz w celu terminowego informowania o płatnościach zaliczkowych obarczonych ryzykiem nieodzyskania środków i że w związku z tym ujęte w rocznym sprawozdaniu finansowym aktywa płatności zaliczkowych mogą być przeszacowane; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie do poinformowania organu udzielającego absolutorium o rozwoju sytuacji w tym względzie;

#### **Zarządzanie zasobami ludzkimi**

27. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie zatrudniało 30 z 31 pracowników, ponieważ jedno stanowisko oddelegowanego eksperta krajowego zostało zatwierdzone, lecz nie było jeszcze obsadzone; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie poczyniło znaczne wysiłki na rzecz przygotowania aktualizacji przepisów wykonawczych do regulaminu pracowniczego.